

**Aiškinamasis raštas dėl Komisijos patikrinimų pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 1/2003
20 straipsnio 4 dalį**

Šis raštas yra tik informacinis ir juo nedaromas poveikis jokiam oficialiam Europos Komisijos įgaliojimų atlikti tyrimą aiškinimui.

1. Įmonės¹ yra teisiškai įpareigos leisti atlikti patikrinimą, nurodytą Komisijos sprendimu, priimtu pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 1/2003 20 straipsnio 4 dalį. Rašytiniuose įgaliojimuose nurodomi pareigūnai ir kiti lydintys asmenys, kuriuos Komisija įgaliojo atlikti patikrinimą (toliau – inspektoriai). Kiekvienas inspektorius pateiks savo tapatybės įrodymą.
2. Negali būti reikalaujama, kad inspektoriai išaiškintų sprendime nurodytą dalyką arba koku nors būdu pagrįstą sprendimą. Tačiau jie gali paaiškinti procesinius klausimus, visų pirma susijusius su konfidencialumu, ir galimas atsisakymo leisti atlikti patikrinimą pasekmes.
3. Įmonei pateikiama patvirtinta sprendimo kopija. Pranešimo apie sprendimą protokolas skirtas tik įteikimui patvirtinti, o tai, kad gavėjas jį pasirašo, nereiškia, kad jis leido atlikti patikrinimą.
4. Inspektoriai pagal Reglamento (EB) Nr. 1/2003 20 straipsnio 2 dalį turi teisę:
 - a) patekti į bet kurias įmonių ir įmonių asociacijų patalpas, teritoriją ir transporto priemones;
 - b) tikrinti knygas ir kitus veiklos dokumentus, kokioje laikmenoje jie bebūtų saugomi;
 - c) paimti arba gauti tokių knygų arba dokumentų kopijas arba išrašus bet kokia forma;
 - d) užplombuoti bet kurias verslo patalpas, knygas ar dokumentus tokiam laikotarpiui ir tokiu mastu, koks būtinas patikrinimui atlikti;
 - e) prašyti bet kurios įmonės arba įmonių asociacijos atstovo arba darbuotojo paaiškinti faktus arba dokumentus, susijusius su patikrinimo objektu, ir užfiksuoti atsakymus.
5. Valstybės narės, kurios teritorijoje atliekamas patikrinimas, konkurencijos institucijos pareigūnai ir jos įgalioti arba paskirti kiti juos lydintys asmenys aktyviai padeda inspektoriams atlikti savo pareigas. Todėl jie naudojami tais pačiais Tarybos reglamento (EB) Nr. 1/2003 20 straipsnio 2 dalyje nurodytais įgaliojimais kaip inspektoriai (žr. 4 punktą). Jie įrodo savo tapatybę pagal atitinkamas nacionalines taisykles.
6. Vykstant patikrinimui įmonė gali konsultuotis su nepriklausomu teisininku. Tačiau tokio teisininko buvimas nėra patikrinimo teisėtumo teisinė sąlyga. Inspektoriai gali patekti į patalpas, pranešti apie sprendimą, kuriuo nurodoma atlikti patikrinimą, ir užimti pasirinktus kabinetus, nelaukdami kol įmonė pasikonsultuos su savo teisininku. Bet koku atveju dėl vykstančios konsultacijos su teisininku inspektoriai leis tik trumpam atidėti knygų ir kitų veiklos dokumentų tikrinimą, tokių dokumentų kopijų arba išrašų paėmimą, prirėkus – verslo patalpų ir knygų arba dokumentų užplombavimą arba prašymą pateikti paaiškinimų žodžiu. Bet koks toks atidėjimas turi būti kuo trumpesnis.
7. Jeigu bet kuris įmonės atstovas arba darbuotojas, inspektorių prašymu, vietoje žodžiu pateikia paaiškinimų dėl faktų arba dokumentų, susijusių su patikrinimo objektu, pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 773/2004 4 straipsnio 1 dalį, paaiškinimai gali būti įrašomi bet kokia

¹ Šiame rašte terminas „įmonė“ apima įmones ir įmonių asociacijas.

forma. Bet kurio tokio įrašo kopija po patikrinimo pateikiama atitinkamai įmonei pagal Europos Komisijos reglamento (EB) Nr. 773/2004 4 straipsnio 2 dalį.

8. Jei pateikti paaiškinimus buvo paprašytas įmonės darbuotojas, kuris nėra arba nebuvo įmonės įgaliotas pateikti paaiškinimus įmonės vardu, Komisija nustato terminą, per kurį įmonė gali pranešti Komisijai apie bet kokį tokio darbuotojo pateiktų paaiškinimų pataisymą, pakeitimą arba papildymą ir tas pataisymas, pakeitimas arba papildymas įtraukiamas į patikrinimo metu įrašytus paaiškinimus.
9. Inspektoriai turi teisę tikrinti knygas ir veiklos dokumentus, kokioje laikmenoje jie bebūtų saugomi, ir paimti arba gauti tokių knygų arba dokumentų kopijas arba išrašus bet kokia forma. Tai apima elektroniniu būdu teikiamos informacijos patikrinimą ir elektroninių arba popierinių tokios informacijos kopijų paėmimą.
10. Inspektoriai gali atlikti paiešką įmonės informacinių technologijų priemonėse (pvz., serveriuose, staliniuose kompiuteriuose, nešiojamuosiuose kompiuteriuose, planšetiniuose kompiuteriuose ir kituose mobiliojo ryšio įrenginiuose) ir kitose laikmenose (pvz., skaitomuosiuose kompaktiniuose diskuose (CD-ROM), skaitmeniniuose vaizdo diskuose (DVD), USB laikmenose, išoriniuose standžiuosiuose diskuose, atsarginėse juostose, debesijos paslaugų tinkluose). Tai taip pat taikoma asmeniniams įrenginiams ir laikmenoms, naudojamiems profesiniais sumetimais (angl. *Bring Your Own Device arba BYOD*), jeigu tokių yra patalpose. Tam inspektoriai gali naudoti ne tik visas įtaisytašias (raktinių žodžių) paieškos priemones, bet ir nuosavą specialią programinę ir (arba) techninę įrangą (teisminės informacinių technologijų analizės priemonės). Naudodama teisminės informacinių technologijų analizės priemonės Komisija gali kopijuoti, tirti duomenis ir juos atkurti nepažeisdama įmonių sistemų ir duomenų vientisumo.
11. Įmonė privalo visapusiškai ir aktyviai bendradarbiauti su inspektoriais. Vadinasi, gali būti reikalaujama, kad įmonė paskirtų tinkamus atstovus arba darbuotojus, kurie inspektoriams padėtų paaiškindami apie įmonės organizavimą ir informacinių technologijų priemones, taip pat apie specifines užduotis, pavyzdžiui, laikiną pavienių el. pašto paskyrų blokavimą, laikiną veikiančių kompiuterių atjungimą nuo tinklo, kompiuterių standžiujų diskų išėmimą ir pakartotinį įdiegimą ir administratoriaus prieigos teisių pagalbos tikslais suteikimą. Kai imamasi tokių priemonių, įmonė privalo netrukdyti jų taikyti, taip pat ji yra atsakinga už darbuotojų, kuriems tos priemonės daro poveikį, tinkamą informavimą. Inspektoriai gali prašyti naudotis įmonės pateikta technine įranga (standžiaisiais diskais, CD-ROM, DVD, USB laikmenomis, sujungimo kabeliais, skeneriais, spausdintuvais), tačiau jie negali būti įpareigoti naudotis įmonės technine įranga.
12. Pasirinktas tikrinti laikmenas inspektoriai gali kontroliuoti iki patikrinimo vietoje pabaigos. Jos gali būti grąžintos anksčiau, pavyzdžiui, padarius teisminei analizei skirtą tikrinamų duomenų kopiją. Tokia teisminei analizei skirta kopija yra autentiška (dalies arba visų) pirminėje laikmenoje saugomų duomenų kopija. Autentiškos kopijos tikrinimas yra lygiavertis pirminės laikmenos tikrinimui.
13. Baigę patikrinimą, inspektoriai pašalina²³ visą informaciją iš teisminės informacinių technologijų analizės priemonių, kuriose buvo laikomi įmonės duomenys. Inspektoriai nešalina informacijos iš įmonės pateiktos techninės įrangos, o grąžina ją įmonei.
14. Jeigu tyrimui svarbių dokumentų atranka numatyta įmonės patalpose atliekamo patikrinimo vietoje pabaigos dieną dar nebaigta, gali būti paimta duomenų, kuriuos dar reikia tirti, kopija ir patikrinimas tęsiamas vėliau. Ši kopija bus apsaugoma įdėta į užplombuotą voką. Įmonė

²³ Techninis tokio informacijos pašalinimo terminas yra *apvalyti* (angl. *sanitize*). Apvalymo tikslas – iš duomenų saugojimo laikmenos duomenis pašalinti taip, kad jų nebūtų galima atkurti jokia žinomu metodu.

gali paprašyti dublikato. Komisija pakvies įmonę dalyvauti atplėšiant užplombuotą voką ir atliekant tolesnį patikrinimą Komisijos patalpose. Komisija taip pat gali nuspręsti grąžinti užplombuotą voką įmonei jo neatplėšusi. Be to, Komisija gali paprašyti įmonės laikyti užplombuotą voką saugioje vietoje, kad Komisija galėtų atlikti tolesnę paiešką įmonės patalpose kito numatyto vizito metu.

15. Visus per patikrinimą vietoje (arba pasibaigus tolesniam patikrinimui) inspektorių atrinktus ir į Komisijos bylos medžiagą įtrauktus galutinius duomenis įmonė gaus duomenų laikmenoje (pvz., DVD), kurioje jie saugomi. Įmonės bus prašoma pasirašyti atspausdintą (-us) atrinktų duomenų elementų sąrašą (-us). Dvi identiškas šių duomenų laikmenose saugomų duomenų kopijas pasiims inspektoriai.
16. Atkreipkite dėmesį į tai, kad kiekvienas per patikrinimą atrinktas įrodymo elementas gali būti paimamas ir vietoje įrašomas į sąrašą su visais susijusiais techniniais elementais (pvz., jeigu atrenkamas tik vienas elektroninio laiško priedas, galutinio eksporto duomenis sudarys pagrindinis elektroninis laiškas kartu su visais konkrečiam pranešimui priklausančiais priedais). Galutinai pertvarkant įrodymus į bylos medžiagą Komisijos patalpose, kiekvienas įrodymo elementas gali būti padalytas į atskiras sudedamąsias dalis (pvz., pagrindinį elektroninį laišką, priedus ir (arba) kitus įterptuosius duomenų elementus), šios sudedamosios dalys į sąrašą gali būti įtraukiamos atskirai ir atitinkamai joms gali būti priskirtas atskiras registracijos numeris.
17. Kai įmonė, inspektorių prašymu, teikia medžiagas kopijoms gaminti, Komisija, įmonės prašymu, atlygina medžiagų, naudotų Komisijai skirtoms kopijoms gaminti, išlaidas.
18. Dokumentams ir (arba) duomenims, kurių kopijos buvo paimtos atliekant patikrinimą, taikomos Tarybos reglamento (EB) Nr. 1/2003 28 straipsnio nuostatos dėl profesinės paslapties. Jeigu vēlesniame procedūros etape prireiks leisti kitoms šalims susipažinti su šiais dokumentais ir (arba) duomenimis, įmonės bus paprašyta nurodyti visas dokumentuose ir (arba) duomenyse esančias verslo paslaptis arba kitą konfidencialią informaciją, pagrįsti savo pareiškimus ir pateikti nekonfidencialias kopijas, kad būtų galima leisti susipažinti su byla.
19. Jeigu inspektoriai nusprendžia užplombuoti verslo patalpas, knygas arba dokumentus, bus surašomas protokolas. Įmonė turi užtikrinti, kad pritvirtintos plombos nebūtų nuplėštos, kol jų vėl nenuims inspektoriai. Nuplėšiant plombas, bus surašomas atskiras protokolas, kuriame bus nurodoma jų būklė tuo metu.
20. ES duomenų apsaugos taisyklės (Reglamentas (ES) Nr. 2018/1725) taikomos visiems asmens duomenims, kuriuos Komisija surenka vykdydama antimonopolinius tyrimus. Kadangi ES antimonopolinės taisyklės taikomos tik įmonėms, asmens duomenys savaime nėra Komisijos vykdomų antimonopolinių tyrimų ir patikrinimų objektas. Tačiau įmonės darbuotojų asmens duomenys (pvz., vardai ir pavardės, telefono numeriai, elektroninio pašto adresai) gali būti įtraukti į verslo dokumentus ir (arba) duomenis, susijusius su tokiais tyrimais, todėl patikrinimo metu tokie asmens duomenys gali būti kopijuojami arba gaunami ir įtraukiami į Komisijos bylą.
21. Visi į Komisijos antimonopolines bylas įtraukti asmens duomenys gali būti naudojami tik tuo tikslu, kuriuo jie buvo surinkti (SESV 101 ir (arba) 102 straipsnių vykdymo užtikrinimas), ir bus tvarkomi laikantis Reglamento (ES) Nr. 2018/1725.